

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
 МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
 Биро за развој на образованието
 СКОПЈЕ

Примено:	18.05.2012		
Орг. единица	Број	Прилог	Вредност
02	1874/1		

Архивски слек: 0206
 Ред на чување: Трајно
 18.05.2012
 М. П. [Signature]

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија” бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11) и член 30 од Законот за основно образование („Службен весник на Република Македонија” бр. 103/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11 и 51/11), министерот за образование и наука ја утврди Наставната програма по македонски јазик за V одделение на деветгодишното основно образование за учениците со општеген вид.

АРХИВСКИ ПРИМЕРОК

**АДАПТИРАНА НАСТАВНА
ПРОГРАМА ЗА УЧЕНИЦИТЕ СО
ОШТЕТЕН ВИД**

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО**

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

**У
ОДДЕЛЕНИЕ**

**ДЕВЕТГОДИШНО
ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ**

Скопје, 2012

1. ВОВЕД

Наставата по предметот македонски јазик на учениците им овозможува да развиваат интерес за запознавање и применување на македонскиот јазик како основно средство за комуникација, за учење, за уметничко изразување, за запознавање на јазикот како најкарактеристичен белег на националниот идентитет. Преку наставата по македонски јазик се развиваат способностите за слушање, читање, пишување, усно и писмено изразување, сфаќање, доживување и толкување на литературните и други текстови.

Овој наставен предмет создава основа за стекнување знаења и од други наставни предмети затоа што преку практиката на воспитно-образовната работа по овој предмет се оперира со интегрално поврзаните процеси: мислење-говор-читање со разбирање. Со примена на интегрално поврзаните процеси во наставата по предметот македонски јазик учениците стекнуваат способности да ги користат содржините од останатите наставни предмети кои ги изучуваат.

Учениците преку оваа настава ќе се запознаат со структурата и системот на македонскиот стандарден јазик и на сите нивоа ќе ја усвојуваат и ќе ја применуваат стандарднојазичната норма (фонетско-фонолошка, морфолошка, синтаксичка, лексичка, правописна и ортоепска).

Според наставниот план за македонски јазик во V одделение се планирани по 5 часа неделно, односно 180 наставни часа годишно.

Наставниот предмет македонски јазик во наставниот план има статус на задолжителен наставен предмет.

2. ЦЕЛИ ЗА РАЗВОЈНИОТ ПЕРИОД ОД IV ДО VI ОДДЕЛЕНИЕ

Ученикот/ученичката:

- да развива социјален и личен идентитет преку анализа на книжевни текстови;
- да се оспособува за усно и писмено изразување;
- да го збогатува речникот;
- да усвојува поими, содржини и правила од граматиката, правојорот и правописот на македонскиот литературен јазик;
- да ја запознава функцијата на зборовите и нивната примена во усното и писменото комуницирање;
- да се оспособува да чита со разбирање текстови со различна содржина, сложеност и од различни извори;
- да распознава и применува разни функционални стилови во говорното и писменото изразување (разговорен, административен, новинарски, поетски, научно - популарен и научен стил на изразување);
- да чита и анализира текстови од уметничка и народна литература соодветна на возраста;
- да анализира книжевно дело соодветно на возраста применувајќи ги основните теоретски поими (строфа, стих, рима, лик, дејство);
- да користи разни форми на писмено изразување (креативни текстови, текстови за практична намена);
- да се поттикнува да користи книги и друг вид литература од библиотеките и од други извори;
- да се воведува во интерпретирање и вреднување литературни, сценски, филмски остварувања и друг вид на медиумска продукција;
- да развива свест за значењето на мирот, толеранцијата и соработката меѓу луѓето од различни култур

3. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ЗА V ОДДЕЛЕНИЕ

Ученикот/ученичката:

- да се запознава со основните историски факти од развојот на македонскиот литературен јазик;
- да се оспособи за правопис и правоговор на согласите и самогласките;
- да разликува зборови кои ја менуваат и кои не ја менуваат својата форма;
- да го проширува знаењето за видовите зборови: именки, заменки, придавки, глаголи, броеви;
- да усвојува поими и правила од грамагиката, правописот и правоговорот на македонскиот стандарден јазик;
- да чита самостојно со разбирање на семантичкото значење на зборовите и речениците;
- да се оспособува за пишување текст;
- да користи граматички и правописни норми при читањето и пишувањето;
- да го збогатува речникот со нови зборови;
- да развива чувство на припадност кон својата и почит кон другите култури;
- да се оспособи за усно и писмено раскажување и прераскажување текст;
- да се оспособи да применува ИКТ во наставата;
- да се здобие со основни информации од театарската и филмската уметност;
- да користи именки, придавки, главни броеви и глаголи во усното и писменото изразување;
- да чита и прераскажува литературни дела од народната и уметничката литература соодветна на возраста;
- да учествува во разговор во кој искажува доживувања, чувства и факти;
- да развива чувство на припадност кон својата и почит кон другите култури;
- да се оспособи да следи информација од различни медиуми и да пренесува кратки информации.

4. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

ПРОГРАМСКО ПОДРАЧЈЕ: Јазик			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката: ➤ да се оспособи за разбирање на јазикот како систем на знаци; ➤ да се оспособи за правилна артикулација на гласовите; ➤ да усвои поим за согласки и самогласки и да научи да ги разликува; ➤ да ги разликува согласките по звучност; ➤ да го дели зборот на слогови; ➤ да разликува зборови кои ја менуваат и кои не ја менуваат својата форма ➤ да разликува род и број кај именките;	1. Граматика Јазикот како средство за општење Звучни и безвучни согласки	Согласки, самогласки Именки	○ Вежби за согледување на јазичните знаци. ○ Вежби за препознавање на семантичкото значење на изучените поими. ○ Вежби со поделба на зборовите на слогови. ○ Вежби за разликување на согласките. ○ Вежби со видовите зборови. ○ Вежби: Разликување и правилна примена на именките (практична примена на бројот кај именките). ○ Вежби: Употребување на сопствени и општи именки. ○ Вежби за откривање збирни именки во текст.

➤ да разликува сопствени именки од род општи именки кај именките; ➤ да ги препознава збирните именки; ➤ да ги препознава показните заменки во реченицата; ➤ да го усвои поимот за придавка, да ги пронајде и разликува придавките во реченицата (присвојни и бројни); ➤ да ги разликува формите на глаголот за минатост, сегашност и идност; ➤ да ги препознава броевите во реченицата; ➤ да го усвои поимот за проста реченица; ➤ да ги препознава простите реченици во текстот;	Род кај именките Број кај именките Сопствени и општи именки Заменки - лични заменки Придавки: присвојни и бројни Глаголи (категорија време) Броеви за исказување на приближна бројност	Заменки Придавки Глаголи Броеви Бројност	○ Вежби со препознавање показни заменки. ○ Вежби со разликување присвојни од бројни придавки. ○ Вежби со користење еден или повеќе глаголи во реченицата. ○ Вежби со градење реченици во минато, сегашно и идно време. ○ Вежби со користење на броевите во реченични конструкции. ○ Вежби за составување реченица со предмет и прирок. ○ Вежби за составување на реченици со предмет, прирок и неопходни реченични членови. ○ Вежби за препознавање на сложените реченици. ○ Вежби за составување сложени реченици.

➤ да ги разликува простите реченици од другите реченици (слозените) во текстот; ➤ да ги разликува сложените реченици од простите реченици; ➤ да составува сложени реченици; ➤ да ги препознава хомонимите во реченицата; ➤ да ги препознава деминутивите во реченицата; ➤ да ги препознава аугментативите во реченицата.	Реченица: • проста; • проста реченица со подмет и прирок; • проста реџеница со подмет, прирок и неопходни реченични членови • сложена реченица Зборови: • хомоними (зборови со иста форма, а со различно значење); • деминутиви (зборови што означуваат нешто намалено); • аугментативи (зборови што означуваат нешто зголемено).	Реченица: • проста реченица • сложена реченица Хомоними Деминутиви Аугментативи	○ Вежби за откривање зборови кои имаат иста форма, но различно значење. ○ Вежби за откривање на зборови што означуваат нешто намалено или зголемено.

ПРОГРАМСКО ПОДРАЧЈЕ: Читање, литература и лектира

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката: ➤ да ги подредува правилно зборовите во реченицата; ➤ да употребува голема буква при пишување сопствени имиња, географски поими, празници и сл.; ➤ да употребува потврдна и одречна реченица; ➤ да ги употребува правилно интерпункциските знаци при читањето и пишување; ➤ да препознае директен од индиректен говор; ➤ да се ослободи за правилно усно и писмено раскажување и прераскажување.	1. Читање Редот на зборовите во реченицата Потврдна и одречна реченица Интерпункциски знаци: *точка *запирка *две точки *извичник *прашалник Директен говор Индиректен говор Раскажување Прераскажување	Збороред во реченицата Голема буква Потврдна и одречна реченица Интерпункциски знаци: *точка *запирка (при набројување) *две точки (при набројување) *извичник (при наредби, чудење, опасност) *прашалник (при поставување прашања)	○ Вежби: составување реченици со правилен редослед на зборовите. ○ Вежби: употребување голема буква при пишување на лично име, имиња на членови од потесното и поширокото семејство. ○ Вежби: употребување голема буква при пишување на имињата на местото на живеење (град, село). ○ Вежби: употребување голема буква при пишување и именување празници, географски поими. ○ Вежби: употребување и разликување на потврдна и одречна реченица. ○ Вежби: запознавање со функцијата на интерпункциските знаци и правилна употреба при читањето и пишувањето. ○ Вежби: препознавање и правилна употреба на интерпункциските знаци на познат текст.

			○ Вежби со директен и индиректен говор. ○ Вежби со раскажување. ○ Вежби со прераскажување текстови. Напомена: за непечено и квалитетно планирање и реализација на воспитно-образовниот процес неопходно е да се обезбедат учебници со Брајово писмо, а доколку нема наставникот/училиштето треба да ги изготви. Исто така, треба да се применуваат Брајови машини и звучна литература особено ако лектирите не се достапни на Брајово писмо или наставникот/родителите не се во можност да им ги читаат на учениците.

ПРОГРАМСКО ПОДРАЧЈЕ: Изразување и творење			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката: ➤ да се оспособува за правилно гласно читање; ➤ да се оспособува да чита во себе; ➤ да се оспособува да чита текстови (печатно и ракописно латиница); ➤ да се оспособува за изразно читање со почитување на интерпунктиските знаци (правилна артикулација на гласовите, зборовите и речениците, интонација, темпо и паузи при читањето); ➤ да се оспособува да меморира, односно рецитира неколку стиха; ➤ да чита басни и приказни по улоги;	1. Усно изразување Правилно гласно читање Правилно читање во себе Изразно читање Правилно користење интерпунктиски знаци Памтење Меморирање	Изразно читање Интерпретативно читање Интерпунктиски знаци	○ Вежби: активности за постигање правилна артикулација на зборовите во реченицата. ○ Вежби: индивидуални и групни активности во функција на корекција на артикулацијата во изговорот на гласовите. ○ Вежби за рецитирање стихови. ○ Вежби за стимулирање на гласно читање со постепено зголемување на брзината на читањето. ○ Вежби: драматизација-читање по улоги куси пригодни текстови.

➤ да рецитира кратки стихотворби; ➤ да го открие говорот на писателот; ➤ да го открие говорот на ликовите во текстот; ➤ да го осознае поимот расказ; ➤ да го осознае поимот роман (детски); ➤ да го осознае поимот басна.		Рецитирање Интерпретирање Говор на писателот Говор на ликовите Расказ Роман (детски) Басна	

ПРОГРАМСКО ПОДРАЧЈЕ: Медиумска култура

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
Ученикот/ученичката: ➤ да се оспособува да раскажува одреден виден или невиден настан; ➤ да се оспособува да прераскажува даден текст; ➤ да се оспособува да раскаже настан од сопствено доживување; ➤ да се оспособува да опишува предмети, суштества, слики и др.; ➤ да се оспособува да опишува детално предмет, лик, слика; ➤ да се оспособува да води дијалог; ➤ да се оспособува да меморира и репродуцира стихотворби и делови од текст;	Разговор на теми од животот во семејството, училиштето и непосредната околина Воочување на зборови со исто значење Воочување зборови со спротивно значење Рецитирање стихови	Раскажување Прераскажување Опишување Дијалог Комуникација	○ Вежби: именување лица, животни, предмети, објекти, одредени состојби по дадени слики. ○ Вежби: известување за виден и/или доживеан настан. ○ Вежби за правилно раскажување виден или невиден настан. ○ Вежби за правилно прераскажување. ○ Вежби: обиди за самостојно опишување на предмети, суштества и сл. ○ Вежби за меморирање. ○ Вежби: наизменично поставување прашања и давање одговори на блиски теми за ученикот/ученичката. ○ Вежби: самостојно пишување кус пригоден текст за честитка, писмо и сл.

➤ да се оспособува за водење комуникација; ➤ да се оспособува за писмено изразување; ➤ да составува правилно пишан текст; ➤ да се оспособува да пишува писмо, честитка; ➤ да се оспособи правилно да пишува кратки реченици; ➤ да се запознае со поимите театар и филм; ➤ да се запознае со поимите сценографија и костимографија во театарот и на филмското платно.	Користење прашални форми: Кој е ова? Што е ова? Што има? Што сака? Каде е? Што прави? Со што? Пробај какво е	Честитка Писмо Составување Сценографија костимографија	о Вежби: воспоставување комуникација со употреба на говорни форми: Како се вика? Кој е тоа? Што е тоа? Кога? Што сака? Што не сака? Што работи? Од што е? Каков е? Каква е? Какво е?.

5. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

Наставната програма по предметот македонски јазик овозможува интегрирано планирање со наставата по предметите: природа, општество, математика, ликовно образование, музичко образование и физичко и здравствено образование. Во интегрираното планирање на предметното подрачје Јазик можат да се вклучат и содржините од: англиски јазик (кога учениците усвојуваат поими од граматиките на двата јазика); природа (кога ученикот се запознава со видовите зборови во усно и писмено изразување именувајќи ги поимите од општество (кога ученикот се запознава со видовите зборови во усно и писмено изразување именувајќи ги поимите од овој наставен предмет); математика (при сфаќање на односот меѓу предметите и зборовите, со приближната и точната бројност на броевите како видови зборови); ликовно образование (со претставување преку цртежи на настани и ликови од работени дела, книжевни текстови) музичко образование (преку содржините кои се поврзани со самогласките и согласките, со ритмиката на поетските дела), физичко и здравствено образование (се праваат вежби за правилно дишење при изговор на конкретни самогласки и согласки или при симулација на определени надворешни описи на ликови од книжевни дела). Во севкупното планирање на содржините на наставниот предмет македонски јазик треба да се вклучуваат и планирања кои се поврзани со вреднување на постигањата на учениците за време на реализацијата на наставната програма и на крај од определени образовни периоди. Тоа подразбира дека вреднувањето треба да е дел и од дневните, тематските и од глобалните планирања на наставниот процес.

Планирањето на наставата по македонски јазик треба да биде во координација со наставниот план и програмата за овој предмет и да ги опфаќа програмските содржини на сите образовно-воспитни подрачја. При одредувањето на бројот на часовите за предметните подрачја треба да се имаат предвид и специфичностите на условите за изведување на оваа настава во училиштето. Во планирањето на наставната програма треба да се води сметка за различното тежинско ниво на програмските содржини во рамките на програмата што се извлекува од поставеноста на целите што треба да е основа на планирањето на наставниот процес. Во планирањето, исто така, како појдовна основа треба да е и поставеноста на наставната содржина, потребниот временски рок за реализација на истата, како и нивото на постигања на поставените цели. Сепак, се препорачува да нема впечатливо големи временски отстапки за содржинската реализација.

Се очекува во петто одделение учениците да се опишанат на Брајова азбука и/или на видно писмо. Особено е важно, покрај примената на специфичните форми и методи на работа наставникот да користи соодветно адаптирани дидактички помагала, како на пример, Брајова литература, Брајови машини, Брајов печатач, Брајова хартија,

учебници со зголемен фронт на буквите за учениците кои се слабовидни. Што се однесува до лектирите би било пожелно да бидат снимени во форма на звучен материјал и истите да бидат постојано достапни до ученикот/ученичката.

Препораки за користење на годишниот фонд на часови- 180 часа годишно, 5 часа неделно.

По наставни подрачја се предлага:

Јазик - 70 часа;

Читање, литература и лектира - 70 часа;

Изразување и творење - 30 часа;

Медиумска култура - 10 часа.

Во дадениот предлог треба да се нагласи дека наставникот треба да ги поврзува содржините од предвидените подрачја (на пр. содржините од подрачјето Јазик може да се поврзат со содржини од подрачјата Литература, Изразување и творење и Медиумска култура).

Наставни средства:

- ❖ учебник избран на ниво на училиштето за соодветниот предмет, одобрен од страна на министерот;
- ❖ читанка;
- ❖ енциклопедии, речници и сл.;
- ❖ Интернет, образовни софтвери;
- ❖ списанија;
- ❖ аудиотивни и други средства, ЦД и др.;
- ❖ други извори на учење во непосредната околина: споменици на културата, музеи, домови на културата, библиотеки, кина, театри, национални паркови итн.

6. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ДИЈАГНОСТИЧКО ПРОВЕРУВАЊЕ И ОЦЕНУВАЊЕ

На почетокот на учебната година наставникот врши дијагностичко проверување на предзнаењата на учениците со цел да ја спознае состојбата таква каква што е, во функција на квалитетното планирање и реализирање на идните активности. Дијагностичкото проверување наставникот може да го реализира со примена на повеќе инструменти како што се: дијагностички тестови, со усни прашања подготвени од наставникот, со усни прашања подготвени од учениците, со пишување кратки состави.

Добиените одговори се слика на ученичките предзнаења во најширока смисла на зборот и претставуваат основа за планирањата за реализацијата на наставната програма и процесот на оценување во текот на наставната година.

ФОРМАТИВНО ОЦЕНУВАЊЕ

Во текот на наставата по македонски јазик се препорачува формативно следење кое ќе овозможи формирање на објективни описи како повратна информација за постигањата на учениците во определен временски период. Формативното следење на постигањата на учениците наставникот може да го реализира со користење на соодветни методи и постапки:

- разговорни наставник/ученик;
- усни презентации;
- писмени вежби;
- тестови;
- домашни работи
- портфолио-собирање на показатели (детски изработки, творби, искази и сл.) за секој ученик посебно.

- ✦ Портфолиото треба во текот на целата година да им е достапно на родителите за да можат да придонесат во квалитетната реализација на наставата по македонски јазик.
- ✦ Портфолиото на ученикот со прочистени и селектирани податоци подолжува во наредното, повисоко одделение.

Добиените резултати од следењето на постигањата на учениците овозможуваат креирање на планирани усни и пишани повратни информации кои во форма на креирани описи се наменети за учениците, за родителите и за самите наставници. На крајот од секое тримесечје, врз основа на сознанијата од формативното оценување, се реализира микросумативно оценување од чиешто резултати се оформуваат тримесечните описни вреднувања за постигањата на учениците.

СУМАТИВНО ОЦЕНУВАЊЕ

Врз основа на целокупните податоци добиени од следењето, проверката на постигањата на учениците во текот на реализацијата на наставната програма наставникот ја констатира (описува) развојната состојба на секој ученик поединечно, во рамките на секое програмско подрачје.

Од формираните сумативните описни оценки формулирани за секој ученик посебно раководејќи се од поставените нивоа на постигања во тек определени временски периоди наставникот на крајот од учебната година внесува соодветни нумерички оценки.

7. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Програмата во однос на просторните услови за реализацијата се темели на Нормативот за простори за наставните средства донесен од страна на министерот за образование и наука.

8. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

Наставата по македонски јазик во петто одделение може да ја изведува лице кое завршило:

- Филозофски факултет - Институт за дефектологија, дипломиран дефектолог;
- дефектолошки факултет согласно Законот за основно образование.

Изготвил: работна група,

координатор Марија Симонова, советник во Бирото за развој на образованието - Скопје

Одобрил: м-р Митко Чешларов, раководител на Сектор во Бирото за развој на образованието - Скопје

9. ПОТПИС И ДАТУМ НА ДОНЕСУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по македонски јазик за петто одделение на деветгодишното основно образование за учениците со оштетен вид, на предлог на Бирото за развој на образованието, ја утврди

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
Бр. 11-2482/17
15.05 2017 год.
С К О П Ј Е

на ден -----

Скопје

